

Hypertrofie

Hypertrofie (spolu s hyperplázií) patří mezi **progresivní změny**. Dochází k ní při zvýšených funkčních nárocích na tkáň. Hypertrofie je významná svým *mechanickým působením* na okolní orgány (zvětšená štítná žláza – útlak dýchacích cest a karotid, zvětšená prostata – útlak močové trubice) a *podobností s nádory* (pseudotumory), velmi významná je hypertrofie srdce při oběhovém selhávání.

Definice: zvětšení buněk a orgánů, objevuje se ve tkáních s omezenou mitotickou aktivitou (srdce, svaly).

Hypertrofická tkáň pracuje **energeticky neúsporně**, její výkonnost na hmotnostní jednotku je menší než u normální tkáně a také při její činnosti vzniká více odpadových látek (např. zplodin metabolismu purinů).

Pracovní

Vzniká při dlouhodobém pracovním zatěžování např. kosterního svalu u sportovců. Patří sem i *kompensační hypertrofie*, jako je hypertrofie (koncentrická, později excentrická) srdeční komory při hypertenzi ve velkém (*cor hypertonicum*) nebo malém (*cor pulmonale*) oběhu, při chlopenních vadách apod., nebo trabekulární hypertrofie močového měchýře při obstrukci močové trubice hyperplastickou prostatou či zbytnění svaloviny střeva nad stenózou.

Nervově podmíněná

Vzniká při poruše inervace některých úseků GIT (kardie a dolní část jícnu, konečník a esovitý tračník), které vedou ke spasmu (trvalé stažení svaloviny pro nemožnost relaxace) a k její hypertrofii, úsek orálně od zúžené části se rozšiřuje nahromaděným obsahem, často v tomto rozšířeném úseku svalovina ještě kompenzačně hypertrofuje, příkladem je achalázie jícnu, Hirschprungova choroba (megacolon congenitum) a pylorostenóza.

Hormonálně podmíněná

Jde většinou o hyperplazii:

- fyziologicky u žen v děloze a mléčné žláze v těhotenství,
- u mužů hyperplázie prostaty,
- hyperplastická struma,
- akromegalie (hypertrofie a hyperplázie koncových částí kostry při zvýšené tvorbě somatotropního hormonu v hypofýze),
- gynekomastie (hyperplázie prsní žlázy u mužů např. při nadbytku estrogenů).

Vaskulární

Může jít o pozánětlivou hypertrofii epitelu (zvýšený přítok krve do zanícené tkáně) nebo o gigantomelii (zvětšení končetiny při vrozených arteriovenózních zkratech, které výrazně zvyšují průtok krve v postiženém oběhu) nebo např. paličkovité prsty.

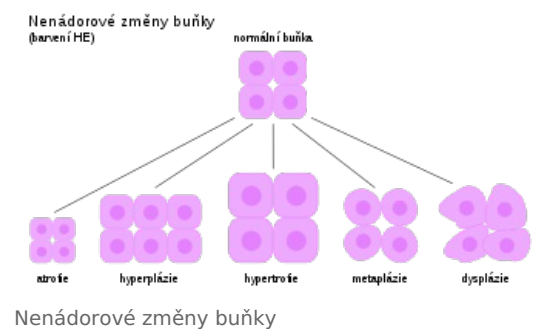
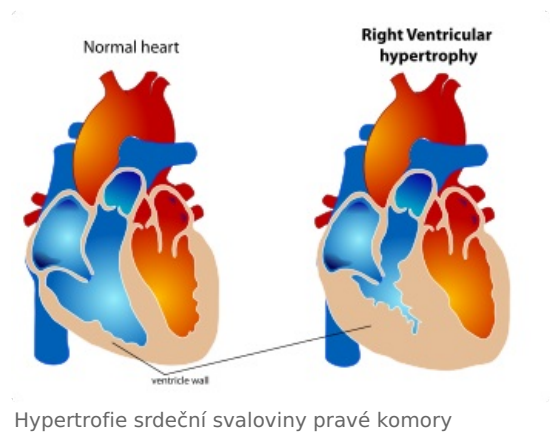
Odkazy

Související články

- Progresivní změny
- Regenerace
- Reparace
- Atrofie
- Metaplázie
- Hyperplázie

Externí odkazy

- Hypertrofie (česká wikipedia)

- Hypertrophy (anglická wikipedie)

Použitá literatura

- MIŘEJOVSKÝ, Pavel a Blahoslav BEDNÁŘ. *Obecná patologie*. 1. vydání. Praha : Karolinum, 1994. 84 s. ISBN 80-7066-950-0.
- MAČÁK, Jiří. *Obecná patologie*. 1. vydání. Olomouc : Univerzita Palackého, Lékařská fakulta, 2002. 189 s. ISBN 80-244-0436-2.